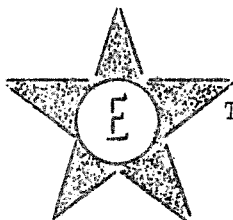

AMERIKA
ESPERANTISTO

La Monata Bulteno de la Esperanto-
Asocio de Norda Ameriko

AMERICAN
ESPERANTIST

The Monthly Bulletin of the Esperanto
Association of North America

H. W. Hetzel, President
Philadelphia, Pa.

Joseph Leahy, Gen. Sec.

E. G. Dodge, Ch'm., Exec. Comm.
Washington, D.C.

Centra Oficejo - 1340 New York Avenue, N.W., Washington, D.C. - Central Office
VOL. 48 NO. 8 Subscription \$1.00 per Year JUNE 1935

*****
The July and August numbers will be combined-out about August first.
*****

A L L R O A D S L E A D T O N . Y .

1935--- NORTH AMERICAN CONGRESS ---July 1-2-3.

The 28th Annual Congress of the Esperanto Association of North America will be held in New York City, Monday, Tuesday and Wednesday, July 1, 2 and 3. The Hotel New Yorker, favorably known to the local groups, has been chosen as headquarters. Prices range from \$3.00 daily, upward. Arrangements have been made by which those desiring more economical quarters may join a group and engage a room which will be supplied with cots at a considerably reduced price - \$2 per.

Celanoj festos kiel eble plej brile; sed ĝi ne devos esti nura festo.

Besides the business sessions there will be addresses by well-known speakers. An excursion through "Radio City" is among the attractions promised. A stock of Esperanto books, etc., will be on display and there will be a demonstration of the Lingua-phone method of teaching Esperanto.

The price of the Congress Ticket, covering everything but the banquet, is \$3.00. Help the Congress Committee by subscribing --- even if you cannot attend.

A T T E N D T H E C O N G R E S S B Y P R O X Y

If you cannot attend the Congress why not help some other Esperantist to attend? Esperanto seems just now to be in position for a new start, and there are doubtless some of the older Esperantists who would count it a privilege to help some of the younger ones to attend a national congress.

.....
..... P R O X Y .....

The undersigned member (in good standing) hereby appoints.....
(member in good standing) to act, in my absence, as my proxy, to vote on all matters where proxies are permissible, subject to instructions below:

- Amendment A (yes, no)   Amendment B (yes, no)   Amendment C (yes, no)
- Amendment D (yes, no)   Amendment E (yes, no)   Amendment F (yes, no)
- Amendment G (yes, no)

(For officers-on first ballot.)

Vice President

Treasurer

Member Executive Committee

.....
(Signed).....
..... (member giving proxy)

..... P R O X Y .....

*****
ANTICIPATION - Esperantists from all sections of America are looking New Yorkward and bubbling with anticipation. And to be very sure that none will be disappointed, Mr. Lewis H. Maury and Mrs. S. C. Eby, Chairman and Secretary respectively of the Kongreso-komitato, with their able and efficient co-workers: Mrs. Meerbot, Messrs Eby, Smart, Schenker, Sagadursky, Amiel, Templan, Bonesper, Jagoda and Dr. Schwager are losing many hours of golden sleep in their determined efforts to make every visitor remember, with pleasure, the 28th Congress and the people who are sacrificing for our happiness. Oh Stenogo! - almost forgot Mrs. Della C. Quinlan.
 *****

*****
OFFICIAL ENDORSEMENT - Poŝta kaj Telegrafa Direkcio en Vieno rekomendis al ĉiuj funkciuloj la lernadon de Esperanto. La Konfederacia Ministerio por Komerco kaj Trafiko jam per pli frua dekreto faris same.
 .....

La inspektorejo de la alpo-poŝtlinioj de Svislando eldonis denove 6-pagan ilustritan prospekton pri la pasagera automobil-servo en la svisa alparo. Estas titolita "Svislando--Alpo-poŝtaro--Somero 1935". Ĉi tiu sukceso estas ŝuldata al klopodo de la prezidanto de l'Esperanto Societo de Berno, S-ro G. Rotach, kiu ankaŭ faris la tradukon. Petoj por sendo de l'prospekto--kaj gratul-leteroj devas esti adresitaj al Ĝeneral-Poŝtdirektion (Postkursinspektorat) Bern, Svislando.
 .....

In Arnheim, Holland, in a palace tendered to the Esperantists by the authorities, Mr. Andreo Cseh conducted (May 2-12, 1935) entirely in Esperanto, a course especially for traffic officials of railroads, tramways, etc., which aroused such interest that the directors of the Netherlands Railroads added four days to the vacation period of 25 conductors, in order to enable them to complete the course.
 .....

RADIO - Okaze de la 27a Universala Kongreso de Esperanto en Italujo, la itala stacio Radio-Romo (Kaj ĉiujrelajsoj), regule dissendas en itala kaj en Esperanto ĉiun lundon kaj ĉiun vendredon.
 .....

OPERA - La 5a de aprilo la radio-stacio Brno disaŭdigis en Esperanto la ĉerman ĉehan operan "La vendita fianĉino" de Smetana. La prezentado estis grandega sukceso. Ĉi ravigis la aŭskultintojn, kiel pruvis arego da gratul-leteroj, ricevataj de la stacio el multaj landoj.
 .....

BRAZIL - Dum la jaro 1934 "Radio Club do Brasil" diversfoje disradiis notojn pri Esperanto kaj diskojn kun la himno "La Espero" kaj kantojn en Esperanto. Ĝia oficiala organo "Antenna" publikigis multajn notojn pri Esperanto kaj la portreton de la prezidanto de "Brazila Ligo Esperantista"
 .....

"Brazila Esperantisto", oficiala organo de Brazila Ligo Esperantista, reaperas post longa foresto. Adreso: Rua Marechal Floriano, 212, Rio de Janeiro, Brazil. Jarabono \$1.25. Ilustrita bone presita. Oni prezentas bildojn de la Brazila poŝtkarto kun Esperanta teksto. La Ligo jam kolektis pli ol 200 gazetojn, kun sciigo pri la oficialaj poŝtkartoj de Brazilo. Menciitaj estas ankaŭ oficialaj poŝtkartoj el Danzig, Hungarujo, kaj Lichenstein. Interesa artikolo priskribas la Esperanto-Hejmon de Gesamideanoj Ismael Gomez Braga, kies filo estas nomata Lauro Zamenhof Braga.
 .....

THE INFLUENCE OF ESPERANTO ON NATIONAL LANGUAGES - At first it would seem idle to discuss the possibility suggested in the above headline: but Ismael G. Braga, the Brazilian writer (referred to in the preceding paragraph) asserts that Esperanto has undoubtedly had such an effect in Brazil and Portugal. He declares that the eminent Brazilian Academician, Medajros Albuquerque, learned Esperanto thirty years ago and was so struck with the beauty and simplicity of its orthography that he determined to affect a reform of the spelling of his national language. Year after year he published articles in which the complicated Portuguese spelling was compared with Esperanto. Once he made the following proposal to the Brazilian Academy of Literature: He would give instruction in Esperanto spelling for one half hour to ten men who had never

Continued: from preceding page.

-3-

known of Esperanto and afterward would dictate to them 50 Esperanto words; at the same time the Academy was to select ten of its most eminent writers and he would dictate to them 50 Portuguese words; if these savants after decades of study of their national language could spell as correctly as the other ten men after only half an hour's study, he would never again battle against the traditional Portuguese orthography. The Academy did not accept the challenge. But in 1931 Portuguese spelling was officially simplified and in 1934 the Brazilian government issued their postcards with Esperanto text.

ROTARY CLUBS - In Italy the forthcoming Esperanto World Congress at Rome - 3rd to 17th August-is arousing great interest. Earnest workers are seeking to increase the number of Esperantists. S-ro Libt Piero Pace has been travelling and lecturing at Trento, Bolzano, Venezia, Padova and Vicenza. In Brescia, Cordenons, Lucca, Milan, Naples, Rome Turin, Verona, Mantua and other places much activity has been shown, being in many cases conducted under the auspices of the Rotary Clubs.

HONORIGO - Okaze de la naskiĝtago de Reĝo George de Grandbritujo, kelkaj personoj en kanado estas honorigitaj. Inter aliaj F-ino Marshall Saunders, kiu ricevis la dekoracion "C.B.E."-Komandro de la Brita Imperio. F-ino Saunders estas autorino de kelkaj libroj, el kiu la plej bone konata estas "Beautiful Joe" la autobiografio de hundo. Tiu ĉi libro estas tradukita en dekduonorda lingvoj, kaj aperis en Esperanto antaŭ kvar jaroj. La autorino estas membro de la Esperanto Klubo de Toronto.

TURISMA SERVO - Ni ricevis ekzemplaron de 14 paĝa, ilustrita prospekto en Esperanto de la germana ŝipkompanio "Norddeütcher Lloyd", Bremen. Ĝi estas ne praktika informilo, sed impresa propagandilo.

A GOOD OFFER --Those with little money or opportunity for obtaining Esperanto reading matter will be interested in the following offer of Mr. Stancliff to send some of his periodicals if postage is sent to him;-"Izolulo kiu nek posedas legomaterialon nek povas havigi ĝin el biblioteko de la urbo aŭ el tiu amikaro, povus sendi uzeblajn poŝtmarkojn al F. Stancliff, 1106 Big Falls Ave., Akron, Ohio, kaj ricevi tiom kiom la poŝtmarkoj ebligas sendi. Tri centonoj forpreneblaj pro ŝtatimposto vendista. Ne sendu la monhavulo aŭ laŝpertulo. Ĉirkaŭ dudek kvin cendoj sugestitaj. Aŭ vi ricevos la materialon aŭ la poŝtmarkojn per baldaŭa poŝto. Nenion al eksterusonano."

KORESPONDANTOJ - We are often asked for lists of people in Foreign lands desiring correspondents. One entuziasmulo recently asked for addresses from over 30 countries (and forgot postage - Ass'n is rich) we were to busy at the time to compile the list and Ass'n in a few days received a very sarcastic postcard--"miserable service, etc." From time to time we make up lists, from various foreign papers, of current names-the present one has many groups and individuals listed from about 25 countries, which we will send to anyone for 10 cents - to pay for wear and tear on our nerves, typewriter, furniture - and postage - Oh! those grasping moneychasers!

LOUIS de BEAUFONT - Ni eksciis la morton de Sinjoro Markizo Louis de Beaufont, en aĝo 80 jaroj, San Januaro, en Thezy-Glimont, France. Li estis la kreinto de "Ido". Estas konate, kiel li, siatempe agis kontraŭ nin. Neniu el ni povis lin demandi antaŭ la vivfino, ĉu li ekkonis, ke malĝustan vojon kiun li trairis; eĉ inter siaj malmultaj adeptaj li restis fine izolita persono. Antaŭ la majesteco de l'morto devas ĉesi kritiko. Ni do memorigas ĉi tie la grandegan servon, kiu, antaŭ 1907, li faris al la Esperanto-movado kiel unua pioniro de Esperanto en Francujo kaj kiel fervora gvidanto en la internacia kampo. (El "Esperanto")

JUGOSLAVIANO SUGESTIAS - En "La Suda Stelo", Esperantista organo de Jugoslavio, ni trovas interesan diskuton pri l'estonto de nia movado. La verkisto konstatas ke unuvidpunkte Esperanto jam fine venkis; t.e., sur la lingva fronto. Ĉar ĝi montris jam nekontraŭdireble sian taŭgecon por uzoj ĉiatipaj. Sed aliaflanke la fina venko de la movado estas ankoraŭ tre malproksima. Ĉar estas tro malmultaj ĝis nun la veraj Esperantistoj por necesigieĉ al la gvidantoj de radio, de sonfilmo, de turismo, de komerco. Ke ili ĉiam aŭ ĉioktime uzu la lingvon. Do, antaŭ granda ŝanĝo ĉi-rilate, ne

venos grandskala sukceso al klopodoj por enigo de Esperanto en lernejojn kiel deviga lernsubjekto. La verkinto subtenas la tezon ke estonte la plej decidiga laboro estos sur la kampo de scienco, kaj de tiaj libroj (prisociaj aŭ ekonomiaj) kiaj rilatas intensive al la nunaj plej fortaj deziroj, interesaj, esperoj de homaro. Erarus, laŭ lia tezo, kiu ajn verkus pluajn tradukojn de libroj tiaj, kiajn ĉiam oni laudas sed neniam legas en la gepatraj lingvoj. Tradukoj de novaj, korbruligantaj libroj devas aperi sentroaprokraste, ne atendante ĝis kiam ili estos jam tradukitaj en multajn naciajn lingvojn. Ĉu estas prava la teorio de nia jugoslavia samcelano? Eble. Almenaŭ pensiga.

.....
Peace and Harmony through Understanding - The "British Esperantist" cites from the "Toronto Star" an experience of Dr. Louis Allen M.A., Professor of French at Toronto University. He was travelling from Berlin to Paris with a Spanish friend and at the border a custom officer demanded a heavy duty for a tube of toothpaste in the Spaniard's bag. A barrage of Spanish expletives did not help matters, and to end the controversy Dr. Allen suggested, in Esperanto, that his companion pay the duty, but he refused. The custom officer, however, ^{hearing} the Esperanto, replied in the same language, apologized for having caused any delay, and wished the travellers "feliĉan vojaĝon".
 .....

I N V I T O   A L   N I A J   P O E T O J

For several months we have been following with interest and profit the responses to a succession of little contests or "wit sharpeners" based on proverbs, English idioms, and so on. But we interrupt the series this month for a different invitation.

In America there are some Esperantists who are genuine men and women of letters, gifted in literary expression. And from you we should like to hear. Below are printed four stanzas from Tennyson's "Locksley Hall," whose prophetic sentiment falls in, even strikingly, with the aspirations of our Esperantism. To our spertuloj,-- aŭ malnovaj aŭ novaj,--we suggest, (more than that, we request) that you prepare and submit for consideration by the Publications Committee your serious renderings of these couplets. (Let your manuscripts reach Mr. W. G. Adams, 212 University Street, Seattle, before July 15.) All worthy versions will be suitably recognized, and one or more of the best will be published in these pages.

For I dipped into the future, . far as human eye could see,
 Saw the Vision of the world, and all the wonder that would be.***
 Till the war-drum throbbed no longer, and the battle flags were furled
 In the Parliament of man, the Federation of the world.
 Then the common sense of most shall hold a fretful realm in awe,
 And the kindly earth shall slumber, lapt in universal law.***
 Not in vain the distance beacons. Forward, forward let us range,
 Let the great world spin forever down the ringing grooves of change.

R E P O R T   O N   A P R I L   " P R O V E R B S "   C O N T E S T

The five English sayings, or "spritaĵoj," presented as working material, have resulted in a variety of clever and very interesting versions. Some of the most typical are quoted for you below. Among those who participated for the first time in our series of little "konkursoj" the first award is given to Alois S. Knapp of Chicago, second award to Geo. B. Wrenn of Ashland, Ohio, and honorable mention to Allen Paddock of Wausau, Wisc. Among those who have previously participated, the first award is assigned to A. E. Regal of Chicago, second award to Francis H. Summer of Palo Alto, Calif., and honorable mention to Seman Tarano of Detroit.

A friend in need is a friend indeed. "Amik' en mizero, amiko sincera." (Tarano.)
 "Amiko en bezono ja estas amiko." (Wrenn.) "Amiko en horo malhela estas amiko fidela." (Tarano.)

Penny wise and pound foolish. "Saga je monero, malsaga je monaro." (Knapp.)

"Cende---sagulo; dolare---ja nulo." (Regal.) "Penco-sageco kaj funtmalspareco."

(Summer.) "Saga por penco, por funto sensenca." (Tarano.)

Time of thunder, time of wonder; time of safety, time be lazy. "Kiam tondras, tiam ni miras; kiam danĝero pasas, tiam ni baldaŭ ĝin forgesas." (Paddock.) "Malkvietega tempo, pensema tempo; sendanĝera tempo, mallaborema tempo." (Knapp.) "La tondro kaŭzas miron; sekureco nur sopiron." (Regal.) "Kiam tondras en la ĉielo, ĉiuj miras pri la estont'; fluas dense dolĉa mielo, ĉiu kuŝas apud la font'." (Summer.)

If a weary task you find it, persevere and never mind it. "Se al vi la tasko ĝenas, nur persistu--- Dio benas." (Regal.) "Ne ĉesu la taskon se enuon ĝi donas; paciencon, persiston vi certe bezonas." (Tarano.) "Se vi tedan taskon faras, daŭru---kaj baldaŭ la fino elstaras." (Summer.)

Tall oaks from little acorns grow; "Malgranda sekalo grenkampon kreskigas;
Tall aches from little toe-corns grow. Malgranda pied-kalo grand-doloron venigas."
(Tarano.)

"El eta glano kreskas grandega majestec';
Kaj el la eta kalo---dolora frenezec'." (Regal.)

"El eta la glano nun ĉe la piedo
Ja kreskos kverkarbo supera;
El eta la kalo nun sur la piedo
Altkreskas doloro infera." (Submitted by a non-contestant.)

.....
TRIBUTE TO EFFICIENCY - In the May number of "TRAVEL" magazine, a several page article on the "drum-beats of Africa", the aboriginal method of spreading the news-covering the continent in very brief time, by means of drum beats. In summing up the efficiency of the method, the author, in searching for the superlative to properly describe it, says "It is the Esperanto of Africa"--The Ultimate.

.....
BOY SCOUTS - The Spanish Scout organ, "KIM", regularly publishes a page about the Esperanto-Scout movement.

.....
The Jugoslavia Scout revue "Skautski Glasnik" also regularly appears with Esperanto headlines.

.....
There are several hundred Boy Scouts in America who are pledged to study Esperanto. Will anyone of them who contemplates attending the Polish Scout Jubilee in Spala, Poland, write at once to Rev. John H. Fazel, 1122 W. 8th St., Topeka, Kansas, who is Chief-Esperanto-Scout in America.

.....
WITH HONOR - Chief Examiner, Prof. Edwin L. Clarke, Winter Park, Florida, reports as having passed "Atesto pri kapableco," kun honoro: Conrad Fisher, Neason Hill, Meadville, Penn'a., Francis H. Summer, Bishop, California and Roy F. Schreiber, Kewaskum, Wisconsin. Ni esprimis korajn gratulojn.

.....
CONGRATULATIONS are also in order for Conrad Fisher, Meadville, Pa., and Calvin C. Cope, 435 No. 6th St., Allentown, Pa., both having been recently selected as U.E.A. Delegates for their respective cities.

.....
WORLD LEADERS - We note, with great pleasure, which we know is shared by all ESPERANTUJO, that Professor Alfred Kenngott, University of Texas, Austin, Texas well-known Esperanto author and publisher of textbooks, etc., and the world-renowned traveller and author of "Ĉirkaŭ la Mondo kun la Verda Stelo", res. Los Angeles, California, have been elected members of the World Language Committee (Lingvo-Komitato). Sincerajn, korajn gratulojn.

.....
JOSEPH R. SCHERER, author, lecturer, journalist and world traveller, mentioned above is a native of Switzerland. His linguistic abilities enabled him to talk, see and photograph the unusual, in over forty lands. In order to cope with the diversity of foods offered in many places - raw fish, sharks fins, birds nests, etc., - he had to develop an international stomach. Transportation facilities included sleighs, carts (one and two wheeled varieties), camels, horses, donkeys, autos, railroads, elephants and airplanes. His latest book - "Ĉirkaŭ la Mondo kun la Verda Stelo" tells, interest-

ingly of his adventures. He is now writing a series of "Travel-in-America" articles (in his rolling home), for the "Heraldo de Esperanto", dealing with his lecture touring through America. Price of the book: cloth, \$2.25; Paper, \$1.60 - plus postage, 15¢. Subscriptions to "Heraldo", 3 months \$1.10; 6 months \$2.00. Orders may be sent to Jos. R. Scherer, 4474 W. Adams Blvd., Los Angeles, California or E.A.N.A - 1340 N. Y. Ave., Washington, D. C.

.....
GI KRESKAS, kaj KRESKADOS - Samideano Nikolao Hovorka, en la "Austria Esperantisto," diras: "Kiu estas la mistera forto kiu kunigas la Esperantistojn malgraŭ ĉio kaj ĉio?" Kaj li konkludas ke tiel bela kaj vera kaj necesa estas Esperantismo, kiel unuigita kun la estonta bonstato de la mondo, ke Esperanto prosperas, kreskas, kaj kreskados "malgraŭ la Esperantistoj."

Certe kiam oni konsideras la malsagecojn kaj la malgravacojn de la esperantistoj, kune kun siaj oftaj disputaĵoj oni devas miri ke nia afero tiel multe progresis kaj ni devas konkludi se ni ĉiuj povos unuigi nia afero universaligi dum apenaŭ unu jaro.

HoboHo

.....
LYONS INTERNATIONAL FAIR. - One of the BIG annual events in Europe, using Esperanto in advertising. Following is from letter by the advertising director.

"Mi plezure sendas al vi ĉi-kune la raporteton, kiun mi verkis pri la propagando de la Lyon's Foiro per Esperanto kaj ties rezultatoj.

Evidente tiuj rezultatoj estas ankoraŭ modestaj, sed mi pensis, ke la precizaj faktoj kaj statistiko, kiujn mi prezentas en mia raporto, povos interesi viajn legantojn, kaj helpi al la propagando en komercaj rondoĵoj.

Rezultatoj de la propagando per Esperanto - En 1934, preparante la kunvenon de marto 1935, la Lyon's Foiro eldonis du novajn presaĵojn en esperanto: afiŝon trikoloran, 60 x 100 cm. kaj tripaĝan faldeblan prospekton, en du koloroj.

S T A T I S T I K O J - de la korespondaĵoj en esperanto ricevitaj dum 5 monatoj

1°) de I. decembro 1934 ĝis 30. aprilo 1935 311 - 30 landoj

2°) de I. decembro 1933 ĝis 30. aprilo 1934 274 - 27 landoj

Tiuj esperantlingvaj korespondaĵoj devenis de landoj, kaj precipe de Japanujo, Nederlando, Svedujo, Germanujo, Britujo kaj Ĉeĥoslovakujo.

La korespondaĵoj, kiujn ricevis la Foiro devenas unupartite de komercistoj, kiuj deziras informojn, kaj aliparte de privataj esperantistoj, kiuj petas presaĵojn por montri al aliaj personoj.

La Foiro-afiŝo estis afiŝata en multaj publikaj lokoj: bankoj, kafejoj, en montrofenestroj de magazenoj. Tiu afiŝo ankaŭ tre videble aperis en la Esperanto-standoj aranĝitaj en diversaj foiroj: Lille, Mulhouse, Bruges, Verona, Harlem k. t. p."

.....
MARISTA LIGO ESPERANTISTA - refondiĝis en Stockholm. La ligo celas disvastigi Esperanton inter la maristoj kaj ŝipkonstruistoj kaj aligi ilin al MLE. La ligo serĉas delegitojn en ĉiuj havenurboj. Kotizo jare nur unu svisa franko. Adreso: sekretario Holger Ekblad, Villa Skogbacka, Kvicksund, Sweden.

.....
Dr. J. R. P. French, Head of "The Cambridge School", writes, "My interest in Esperanto has been, as you know, based upon a conviction of its value to children in a school as a means of clear understanding of what I should have to call language structure, in the broad sense. It is a notable fact of experience that children of twelve and thirteen, or thereabouts, when beginning the study of any 'natural' foreign language, tend to become grievously confused by the intricacies of its grammar. I am sure that even a brief acquaintance with Esperanto helps to give them a clear perception of the real essentials of language structure by making grammatical relationships simple and unequivocal.

.....
*****

The July and August numbers will be combined-out about August first.

.....
NE SUPEREBLA - "Jes", diris la juna fanfaronemulo", mia familio povas atesti sian genealogion ĝis Vilhelmo la konkerinto." "Mi konjektas", moke rimarkigis ĉeestanto, ke vi ankoraŭ pruvos al ni, ke viaj antaŭuloj estis kune kun Noa eh la arko". "Ho, ne" elvokis la junulo", miaj parencoj havis propran ŝipon".

-7-
 PROBLEMOJ DE ELPAROLO.

Por ke Esperanto estu kaj daŭru vera ĉirkaŭmonda ilo de interkompreno, necese estas ke la Esperanta elparolmaniero fariĝu kaj restu almenaŭ proksimume identa ĉie. Etaj diferencoj ne gravas sed devas esti kiel eble malplej frapaj. La literumado estas ideale simpla. Sed ĉiu popolo renkontas kelke da propraj malfacilaĵoj kaŭze de la elparolkutimoj de la gepatra lingvo.

Ekzemple, la hispanlingva esperantisto facile intermiksas la v kaj la b. Japanoj kaj Ĉinoj ne trovas la l kaj la r tute facilaj. La franclingvano emas tromallautigi la akcenton. Kaj la germano eble elparolas "vidinte" tro simile al "vidinta."

Inter ni kies gepatra lingvo estas la angla, la plej kontraŭgardinda danĝero estas senzorgeco rilate la vokalojn. Ekzemple, la neesperantisto emas "platigi" la a-sonon en la vorto "Esperanto," kiel en la angla vorto "ran." Kaj la neatenta komencanto elparolas "saluton" kvazaŭ ĝi estus "salutan." Au povas forgesi ke "birdo" devas soni kiel angla "beard-oh."

Eĉ inter spertuloj restas ĝis nun iom da malkonsento pri demando la jena: Ĉu oni devas streĉe klopodi por sonigi ĉiun vokalon tute sama inter ĉiaj kondiĉoj? Au ĉu estas permesate enlasi nur iomete da fleksebleco pro influo de diversaj sonoj starantaj apude? S-ro K. Kalocsay, redaktoro de Literatura Monda (Budapest,) en la libro "Lingvo, Stilo, Formo," subtenas la tezon de fleksebleco, racia sed ne troa. Li konsilas ioman plilongigon de la akcenta silabo. Tio postulas ke kiam la akcenta vokalo ne antaŭstaras almenaŭ du konsonantojn, la vokalo mem estu plilongigata. Rilate al tiu grava demando, sekvas malsupre interesa intersaĝo de leteroj kun S-ro Kalocsay mem.

S-ro K. Kalocsay,
 Budapest, Hungarujo.

Tre Estimata Samlingvano:

Tre interesa al multaj legantoj estas via pritraktado de Esperanta elparolo en la libro: "Lingvo - Stilo - Formo." Kaj via tezo pri la povo de la akcento plilongigi la vokalojn (sub kelkaj kondiĉoj) plaĉas al multaj, kaj al ĉiuj estas klare komprenebla. Sed iom neklara al ni anglalingvanoj estas via uzo de la vortoj "fermita, duonfermita, malfermita," rilate la sonkvaliton de la vokaloj. Ekzemple, vi skribas unuloke la jenon:

"Ĉiu vokalo estas duonfermita. (L. Thompson--Aŭstralio--malaprobas ke mi diras la espajn vokalojn duonfermitaj. Laŭ li estas ĉiam malfermitaj. Nu, ĉi tiu regulo de Thompson estas eble taŭga por anglalingvanoj, kiuj parolas kun tro fermitaj vokaloj, kiujn do mi devas instigi, ke en Esperanto ili uzu siajn vokalojn plej malfermitaj.)" Aliŝoke vi aldonas: "Troa melfermo de la buŝo dum la elparolo de ĉiuj vokaloj estus tiel granda peno por la buŝmuskoloj ke tion oni ne povus daŭre plenumi."

Sed ĉu vi aludas al la grado de fermiteco rilate la dentojn aŭ lipojn, aŭ rilate la aertrouon inter lango kaj palato? Alivorte, kiu el la du vokaloj anglaj, laŭ via difino, estas pli fermita--(1) la e kiel trovata en la vortoj "they," "eight," "fete," (la lasta elparolata kiel "fate;") aŭ (2) la malpli longa e en la vortoj "yes," "let," "send"? Sendube la sono en "eight" estas iasence pli fermita, ĉar la aero vojo super la langopinto kaj sub la palato estas malpli larĝa. Sed kontraŭe ĝi estas alisence iomete pli malfermita, t.e., je la distanco inter dentoj aŭ inter lipoj. Certe le E en "fete" estas pli longa (aŭ almenaŭ pli longigebla,) kaj tial pli facila, por nordamerikaj buŝoj, kiam la silabo estas plilongigenda (laŭ via konsilo) pro la akcento.

Tial okazas ke estas iom da dubo inter ni pri la vera internacia elparolo. Estas en la angla lingvo la suprenomataj du sonoj, facile distingeblaj al niaj oreloj, kiuj versajne en kalkaj lingvoj emas kunfandiĝi. La unu estas la tiel nomata "longa-A" en "able," "ache," "fate," kiu tute egalas, almenaŭ en Usono, al E en "eight." La dua estas la tiel nomata "mallonga-E" en "yes," "let," "send." Tial daŭras niaflanke de l'oceano iom da diskuto pri la enesperanta litero "E." Kelkaj opinias ke ĉiokaze ĝi devas audiĝi kiel "yes." Malmultaj ŝajnas ĉiam preferi "fete," "eight." Oni eĉ aŭdas konsilon ke ni provu ĉiam mezparoli inter la diritaj du kontrastaj sonoj. Sed versajne la plimulto inter ni emas doni al la litero iom da fleksebleco, sonigante ĝin kiel "yes" pli ofte, (proksimume je tiaj kondiĉoj kie vi konsilas "mallongan" vokalon) sed preskau kiel "eight" kie vi konsilas "longan" vokalon.

Estus certe por ni ĉiuj gravinterese (kvankam ne por ĉiuj decidiga) se vi bonvole plue klarigus la sencon je kiu vi uzas la vortojn "fermita" kaj "malfermita." Atendante la afablan favoron de via multe ŝatota respondo, mi deziras ĉiam esti Samideane kaj tre respekteme la via,

E. G. Dodge, Estro de la Aga Komitato, E.A.N.A.

Jen la afabla kaj interesa respondo:

Kara Samideano! Nur nun mi povas respondi al vi. Ne utilis, se mi donus nun multan klarigon pri miaj fonetikaj teorioj, precipe, ĉar mia opinio multe ŝanĝiĝis rilate al la fermiteco (mi diras nun vasteco) de la vokaloj. Post longa kaj pena studado mi starigis mian sistemon fonetikan, kiun mi pritraktas tute detale en mia Plena Gramatiko, verkita kun Waringhien. La verko jam estas en presejo kaj mi sendos al vi presprovojn el la fonetikaj partoj.

Anticipe mi diras nur, ke miaj konkludoj akordas kun la "plimulto" ĉe vi: do en "dek" oni uzu la e-sonon de yes, sed en "tedi" oni uzu la e-sonon de lady. Tamen, kun iom da diferenco! En lady aŭdiĝas malforta j-sono (preskaŭ leegji): tia j ne rajtas soni en E-o. En yes oni havas vastan (malfermitan), en lady malvastan (fermitan) e-sonon.

Mi kredas, ke malgraŭ mia mallongo mi sufiĉe vin orientis provizore.

Kun danko pri via interesiĝo: via sincere: K. Kalocsay. 13/III.1935.

Niaj legantoj certe dankos al S-ro Kalocsay pro lia bone klariga letero. Estas tia helpo de samideanoj alilingvanaj kiu permesas nin eviti plendon kia la suba, (kun pardonepeto al Roberto Burns):

"Ho, ve! ke neniel ni povigas
Nin aŭdi kiel ni aŭdiĝas!"

Pri la elparolo de la angla vorto "lady" ni devas rimarki ke la kroma j-sono (kiun S-ro Kalocsay priparolas) estas multe malpli aŭdebla en Usono ol en Anglujo. La sono en "lady" estas ĉe ni preskaŭ simpla.

.....
U.E.A.: NIA 27.d: CU NURA FESTO? Rome Italy, Aug. 3-17, 1935 - Entuziasmajn, laudajn aprobojn jam vekis tra tuta Europo la provizora programo de nia 27.a Universala Kongreso.

La organiza Komitato tre fervore kaj precize zorgos eĉ la plej malgrandajn, detalojn, por ke la realo superu ĉies dezirojn: por tio ĝi sin turnas al la tutmonda Esperantistaj Asocioj kaj Institucioj, petante ke ili tre atente konsideru la jenan varmegan peton.

Universala Kongreso de Esperanto estas tradicia jara festo de la tutmonda Esperantistaro, kaj ankau dum nia 27.a amikoj samideanoj festos kiel eble plej brile sed ĝi ne povos, ĝi ne devos esti nura festo!

Ĝi estu solena pruvo de la aktuala tutmonda disvastigo de Esperanto, ĝi estu signifa plena mejloŝtono en la historio de la movado, ĝi estu venka batalo kaŭzanta novan orientigon de l' publika opinio, ĝi estu grandioza manifestacio dononta gravajn sekvojn en la kampoj de la universala esperantista movado kaj de la praktikaj aplikadoj de nia mondhelpingvo.

La aliĝoj de kelkaj miloj da privataj kongresanoj tute ne sufiĉas por atingi tiajn celojn: estas nepre necesa grandskala aliĝado de Asocioj kaj Institucioj - ĉu esperantistaj ĉu ne esperantistaj -, de Lernejoj, de komercaj kaj industriaj Societoj, Firmoj, Federacioj, Grupoj, Entreprenoj, Bankoj, Turismaj kaj alispecaj Agentejoj, Foiroj, Fakaj rondoj, Gazetoj, k.t.p.: jen serioza kaj nekontraŭstarebla pruvo je efektiva internacia volo kaj forta internacia voko: vere amasa, impona, laŭta postulo el ĉiuj fakoj kaj landoj, kvazaŭ "unuanima voĉdonado" por Esperanto!

Ĉiu, senescepte, tuj eklaboru por verbi inter la diritaj Institucioj kiel eble plej grandan nombron da aliĝoj de "Helpkongresanoj" (speciala kotizo "D", italaj liroj 40.): unuaj aliĝantoj estu la Esperantistaj Landaj kaj Fakaj Societoj kaj Grupoj, ĉar la ekzemplo estas ja la plej taŭga instigilo!

Nia 27.a en Roma havos gravegajn sekvojn por la tuta esperantista movado, nur se ĉiuj (Esperantistaj Federacioj, Asocioj, Institucioj, Gazetoj, Grupoj, izolaj samideanoj, simpatiantoj, ktp.) en ĉiuj landoj kaj urboj kaj urbetoj de l' mondo, sentos sian respondecon kaj ĝuste taksos la eksterordinaran gravecon de l' nuna momento; nur se ĉiuj sentos la devon kunlabori, jam de nun, tre energie kaj senhalte, por tia plua paŝo al la triumfo de l' genia Verko de Zamenhof!

Tia solena "unuanima voĉdonado" esperantista en Roma certe altiros la atenton de la Itala Registaro, kaj, pro ties granda influo, ĝi fine vekos la intereson de la tuta mondo.

La varblaboro farota estas iel simila al la preparaj Laboroj por la Konferencoj de Venecio (1923), Parizo (1925), kaj Vieno (1934), por la aplikado de Esperanto en specialaj fakoj; sed nekompareble pli grandskala. La favoraj sekvoj de tiuj Konferencoj montrigis post multaj jaroj; ni devas klopodi por atingi, okaze de la Roma Kongreso, similan sed multe pli vastan rezulton per nombro kaj graveco de aliĝoj.

Per kunigitaj fortoj de ĉiuj Samideanoj kaj per entuziasma penado, ni povos certigi al nia 27.a tian sukceson, ke la Roma Kongreso indiku neforgeseblan daton en la historio de la homa progreso.

LA ORGANIZA KOMITATO de la 27.a Universala Kongreso de Esperanto - Estas oportune rimarkigi al neesp.istaj Institucioj kaj Firmoj, ke la listoj de aliĝintoj al nia 27.a estos diskonigataj tra la tuta mondo per dekniloj da ekzempleroj de esp. gazetoj, kaj pere de la "Kongresa Libro"; tiel ke la aliĝo havas ne nur gravan moralan signifon, sed ankau atentindan reklaman valoron. "Helpkongresanoj" ricevos la kongresan dokumentaron kaj "Kongresa'n Libro'n". - Alia peto: por efika ekspozicio dum la 27.a, la Organiza Komitato bezonas afiŝojn, sigelmarkojn, poŝtmarkojn kaj stampojn, kongresraportojn, insignojn, ktp., kiujn oni eldonis en Esperanto (au en Esp. kaj naciaj lingvoj), ĉu okaze de naciaj au internaciaj kongresaj ĉiuspecaj, ĉu de komercaj Foiroj ktp., kaj eltranĉaĵojn de gazetoj kun artikoloj pri Esperanto. Koran dankon!

.....
THE "CENTRAL BULLETIN"-Central High School official organ, carries a column article on Esperanto, written by Max Ginn (15 yr old son of Hirsch Ginn). It is instructive, well written and free from flights of imagination--a great fault with many writers on the subject, notwithstanding that there is enough good solid facts to keep a writer busy for years. Max, also in the same issue, has a review of "The War of the Worlds" by H.G. Wells, that is a model for much older reviewers. No wonder Hirsch is proud. (Washington)

MEMBERSHIPS

Class I-(M) Membership in E A N A and U E A, with "Amerika Esperantisto" \$ 1.50 (if already a member of UEA-send \$1.35 only). Class II-(MJ) All of Class I and the "Jarlibro" \$2.50. Class III-(MA) All above and the all-Esperanto monthly "Esperanto" \$4.00. Payable in advance. When renewing please give U E A number.

KOTIZOJ de EANA kaj UEA -- Ni petas samideanojn, kiuj ne atentis nian alvokon en pasintaj numeroj (kaj fotografajoj) kaj ne pagis al ni ankoraŭ la kotizon por 1935, au ŝuldas ankoraŭ tiun por 1934, ke ili afable nun plenumu tiun devon.

TEXTBOOKS -- Reed's "Practical Grammar" - A course suitable for all grades 75¢

Kenngott's "Esperanto Course" speaks for itself and teaches you. \$1.00

(The authors of both above courses are members of the Internacia Lingvo-Komitato, recognized as World authorities on the Language.)

Kenngott's Pocket Dictionary*Two-way*. Essentials of grammar. Instruction in word formation. A worthy companion to any course. 25¢

Froding's "Easy Course in Esperanto" - a splendid 'starter' of 8 lessons 10¢

Sussmuth's "American Esperanto Key" - alphabet, grammar, & vocabulary 5¢

"Edinburgh Dictionary" Esperanto-English, English-Esperanto 288 pp. Best in the 'within-reach-price'. 4 x 6, clear print, compact. \$1.00

We have a few copies of the following at very attractive prices:-

LA NOVA TESTAMENTO- small print (6 pt) cloth binding, plain edges, size 3 x 4 1/4, 25¢. The same in stiff cloth, round corners, sprinkled edges, 45¢. Same on India paper, Gilt edges, gold lettering (a splendid gift for a friend.) 75¢

LA PSALMARO - large type, flexible cloth, size 3 x 4 1/2, 224 pages, pictures (colors) cover, 15¢ The Gospels of Mark and John, paper covers, 10¢. All prices include postage.

"La Unua". Originale verkita rakonto, de W.Kajotaef-Dresdeno 20¢

"Esperanto-Krestomatio" el verkoj de 42 diversnaciaj aŭtoroj. 20¢

"A PICTURE IS WORTH 1000 WORDS"

Postage Stamp type Photographs are perforated and gummed ready to stick. Unique and Individual. A Photograph attached to a letter gives it personality. Can be used in many ways - Business, Social, Greeting Cards- Birthday, Wedding, Graduation, etc. From any photograph-picture 100 for \$1; 500 for \$4; 1000 for \$7.

Joseph Leahy
1340 N Y Ave., Washington, D.C.

40 % Discount From Catalog Prices
GIVEN TO MEMBERS OF AMEL.

(Amerikaj Mendantoj de Esperantaj Libroj)

Buying Esperanto Books from Us.

Membership will cost you only 50 cents.

We have a long list of Discount books.

Will send you the list as well as AMEL

Rules FREE on request.

Write to-day to the

American Esperanto Institute

556 State St., Madison, Wis.

"La Verda Revuo" (adreso: Vienna VII, Hermannsgasse 31/26, Austria), nova ilustrita, bonege presita, monata ĵurnalo. Jarabono, 9 respondkuponoj, aŭ unu dolaro. Ĉi tiu ĵurnalo estas rekomendinda pro arango, preso kaj enhavo.

Any person, or organization, wishing to acquire a library of Esperanto Textbooks, Magazines and General Literature, at little cost, (\$10), write to Mr. J. Howard Pearson, 2711 S. 61st Avenue, Cicero, Ill., for his list.

We have just been informed of the death, April 2nd, of Mrs Simon Pollock, Mt. Ranier Md., our most esteemed samideanoj. Sinjoro Pollock has the sincere condolence of his many friends.